

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 11 mars 1927 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående ändring i grunderna för bestämmande av pensionstillägg enligt lagen om allmän pensionsförsäkring.

Andra lagutskottet har till behandling i ett sammanhang förehaft till lagutskott hänvisade motionerna nr 64 i första kammaren av herr *Jeansson* och nr 27 i andra kammaren av herrar *Olsson* i Ramsta och *Schill*.

I motionen nr 64 i första kammaren hemställes, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vilken omfattning understöd från donationer, välgörenhetsfonder och dylikt, som stå under kommunal myndighets förvaltning och av sådan utdelas, icke må medräknas som inkomst vid bestämmandet av pensionstillägg och understöd enligt pensionsförsäkringslagen, ävensom att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kunde föranleda.

I motionen nr 27 i andra kammaren föreslås, att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning, i vilken omfattning gratialer eller pensioner i naturprodukter eller kontanter till arbetare från arbetsgivare icke må medräknas som inkomst vid bestämmandet av pensionstillägg, och att för riksdagen framläggas det förslag, vartill utredningen gäve anledning.

Till stöd för förstnämnda yrkande har anförts följande:

Enligt 6 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring utgår av allmänna medel ett s. k. pensionstillägg (eller understöd) till den, som är till arbete varaktigt oförmögen och vilkens årsinkomst ej uppgår för man till 425 kr. och för kvinna till 400 kr. Detta tillägg eller understöd utgör för år räknat för man 225 kr. och för kvinna 210 kr. med avdrag av $\frac{6}{10}$ av det belopp, varmed pensionstagarens årsinkomst överstiger 50 kr. Sådan årsinkomst utgör enligt 7 § i samma lag »all den inkomst av fast egendom, kapital eller arbete, som någon skäligen kan antagas komma att tillsvidare årligen åtnjuta», dock att såsom inkomst icke räknas pension på grund av obligatoriska avgifter enligt pensionsförsäkringslagen, ej heller, intill ett belopp av högst 300 kr., pension på grund av frivilliga avgifter enligt samma lag.

Av motiven till lagen framgår, att såsom årsinkomst icke skall räknas bl. a. understöd från kommunen (fattigvård).

Nu förekommer en hel del genom donationer, insamlingar eller på annat sätt bildade fonder, vilkas avkastning enligt meddelade föreskrifter skall användas

till hjälp och understöd åt fattiga. Erhåller någon från en sådan fond ett understöd under ett antal år framåt, anses detta understöd böra upptagas som inkomst, då det gäller att bestämma storleken av hans pensionstillägg. Ett sådant understöd minskar således i regel pensionstillägget betydligt och kan i vissa fall medföra, att ett dylikt tillägg ej alls kan utgå.

Här några exempel, alla angå för enkelhetens skull en ogift kvinna. Har hon icke någon inkomst eller högst 50 kr., får hon högsta pensionstillägg 210 kronor. Åtnjuter hon understöd från fond med 100, 200 eller 300 kr., sjunker pensionstillägget till resp. 180, 120 och 60 kr. Uppgår understödet till 400 kr. om året, får hon ej något pensionstillägg alls. Har hon en årsinkomst av t. ex. arbete å 100 kr., blir pensionstillägget 180 kr. Tillkommer ett understöd från fond med 100 eller 200 kr., sjunker pensionstillägget till resp. 120 och 60 kr., samt utgår ej alls, om fondunderstödet uppgår till 300 kr.

Då det i regel torde vara omöjligt att draga sig fram med en pension på 225 kr. utan hjälp från annat håll, kan ett understöd från en välgörenhetsfond vara synnerligen välbehövt. Det måste då anses såsom ett verkligt missförhållande, att ett sådant tillskott till pensionen skall verka minskande på densamma och således icke med hela sitt belopp komma den nödstälde till godo. Detta kan även motverka folks benägenhet att donera medel till fattigas hjälp.

Såsom ovan nämnts räknas icke fattigvårdsunderstöd som årsinkomst vid bestämmande av pensionstilläggs storlek. Då understöd från välgörenhetsfond i mångt och mycket synes vara fullt jämförbart med fattigvårdsunderstöd, finner jag starka skäl tala för, att dylikt understöd ej heller skall räknas som inkomst, åtminstone i den mån understödet icke överstiger ett ej alltför stort belopp, t. ex. 200 kr.

En bestämmelse i sådan riktning skulle visserligen medföra någon ökning i det allmänna kostnader för pensionsförsäkringen. Huru stor denna ökning kan bli är jag icke i tillfälle att närmare angiva, men sannolikt kommer den att begränsas till ett så pass obetydligt belopp, att det icke bör verka avskräckande. Innan reformen genomföres, är emellertid en utredning i saken erforderlig.

Såsom motivering för sistnämnda hemställan har anförts:

Tid efter annan hava i lagen av den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring vidtagits ändringar, avseende dels att höja avgiftspensionerna, dels ock att låta tilläggspensionerna få en vidsträcktare tillämpning. Vad beträffar tilläggspensionerna kunna dessa av statsfinansiella skäl icke göras så stora, att de för den helt arbetsoförmögne skulle giva hel försörjning. Fattigvårdsstyrelserna hava måst träda emellan med direkta understöd, som numera enligt lagen om kommunala pensionstillskott icke hava fattigvårdskaraktär.

Dessa kommunala pensionstillskott skulle i många fall kunna minskas, om vid beräkningen av den pensionsökandes egna inkomster de små gratialer, som lämnas av före detta arbetsgivare i form av naturprodukter eller kontanter, icke behöfde medräknas vid bestämmandet av pensionstillägget.

Vid jordbruket förhåller det sig nämligen så, att arbetsgivarna i många fall vilja lämna en gammal utsliten arbetare någon hjälp i form av underhåll in natura. Enligt pensionslagens nuvarande lydelse skola alla inkomster, som överstiga 50 kronor, medräknas till $\frac{6}{10}$ av sitt värde vid bestämmandet av pensionstillägg. Detta gör, att arbetsgivarnas intresse av att lämna understöd till orkeslösa före detta arbetare minskas i hög grad och kommunerna måste träda emellan.

De ekonomiska konsekvenserna av en ändring av pensionslagen därhän, att lämnat gratial eller understöd till orkeslös arbetare icke komme att medräknas

vid bestämmandet av pensionstillägg, torde för statens vidkommande icke bli-
va av någon större betydelse.

Däremot ligger det nära till hands att antaga, att här antydd ändring av
pensionslagen skulle komma i viss mån att minska kommunernas utgifter.

Vi vilja dock ingalunda gå så långt, att vi sätta i fråga, att ett gratial eller en
pension till före detta arbetare från hans förre husbonde icke skulle medräk-
nas även i de fall att pensionen lämnade full försörjning. Enligt lagen om all-
män pensionsförsäkring medräknas icke, vid bestämmandet av pensionstillägg,
pension, som erhållits på grund av frivilliga pensionsavgifter enligt § 34, då
den icke uppgår till över 300 kronor. Man kunde tänka sig, att man stannade
vid denna gräns, även då det gällde att taga i beräkning gratialer och pensioner
till arbetare från arbetsgivare. Då vi emellertid hava oss bekant, att inom pen-
sionsstyrelsen utredningar pågå för utarbetande av förslag till ändringar i pen-
sionsförsäkringslagen i andra avseenden än det av oss här berörda, ha vi an-
sett det lämpligt att vid årets riksdag väcka förslag om utredning i denna
punkt. Detta så mycket hellre som vid sammanträde i Flen för ett år sedan med
generaldirektören i pensionsstyrelsen och pensionsnämnderna i Södermanlands
län denna fråga bragtes på tal. Frågan gav anledning till en livlig diskussion,
varvid den allmänna meningen tycktes vara den, att en ändring i av oss an-
tydd riktning borde komma till stånd.

Generaldirektören upplyste om, att pensionsstyrelsen icke upptagit denna
fråga till utredning, utan den borde framföras motionsvägen i riksdagen.

För bedömandet av innebörden i de uti motionerna innefattade förslagen tor-
de vara av intresse att taga del av förarbetena till gällande regler angående be-
räknandet av den årsinkomst, till vilken skall tagas hänsyn vid bestämmande
av pensionstilläggets belopp (7 § i gällande lag).

*Ålderdoms-
försäkrings-
kommittén.*

I sitt den 9 november 1912 avgivna betänkande anförde ålderdomsförsäk-
ringskommittén rörande 7 § i kommittéförslaget (motsvarande 7 § i gällande
lag) i huvudsak följande:

I denna § lämnas regler för beräknan-
det av den årsinkomst, till vilken skall
tagas hänsyn vid bestämmande av pensionstilläggs belopp.

Härvid har det för kommittén framstätt som det naturligaste, att för be-
teckning av »egen» inkomst, d. v. s. inkomst av arbete eller egendom, an-
vända en formulering, däri omnämnas de i skattelagarna förekommande tre
inkomst kategorier, nämligen inkomst av fast egendom, av kapital och av ar-
bete. All sådan inkomst, som någon skäligen kan antagas komma att t. v.
årligen åtnjuta, skall tagas i beräkning. Det enda undantag, som härvid gjorts,
är att som inkomst icke skall anses pension enligt denna lag, alltså ej heller
frivillig pension, varom stadgas i 34 §.

Då kommittén föreslagit, att såsom årsinkomst skall anses all den inkomst,
som pensionssökanden »skäligen kan antagas komma att tillsvidare årligen åt-
njuta», har kommittén velat framhålla, att pensionsnämnden, vilken har att
verkställa uppskattningen, därvid skall bedöma pensionssökandens ekonomi-
ska ställning överhuvud taget, naturligtvis icke beträffande ett visst år alle-
nast, utan med hänsyn till, huru hans ekonomiska ställning för den närmaste
framtiden skäligen kan antagas komma att gestalta sig, därvid dock själv-
fallet situationen vid tillfället för pensionsansökningen under flera förhållanden
kan tjäna som ledning.

Det hade givetvis varit önskvärt, om man i lagen kunnat meddela så be-
stämda föreskrifter för här ifrågavarande uppskattning, att rum ej lämnats
för någon tvekan. Även om detta skulle vara möjligt — vilket kan ifråga-

sättas — har kommittén dock icke ansett lämpligt att med utförliga och detaljerade bestämmelser rörande uppskattningen belasta lagtexten, utan torde, i den mån sådant blir erforderligt, nödiga föreskrifter jämte anvisningar och formulär till ledning för pensionsnämnderna bliva i administrativ väg utfärdade. Tydligt är, att de befolkningsgrupper, om vilka här blir fråga, i regel befinna sig i ett sådant ekonomiskt läge, att inkomstskatteförordningens bestämmelser rörande grunderna för taxering av inkomst sällan äro på dem fullt tillämpliga. De utgöras nämligen huvudsakligen av förutvarande tjänare och arbetare inom jordbruket eller industrien, hantverkare, småbrukare och torpare, sjömän och fiskare m. fl. samt dessas hustrur och änkor.

Om det stora flertalet av dessa personer torde gälla, att deras väsentliga inkomstkälla utgöres av den ringa förtjänst, de kunna förskaffa sig genom tillfälligt lindrigare arbete åt andra eller lättare arbete i hemmet. En och annan kan dessutom äga någon liten sparpennning, andra, särskilt bland industriarbetarna, kunna vara medlemmar av pensionskassor och åtnjuta någon mindre pension från dessa, andra kunna äga en liten stuga, med eller utan trädgårdsland, eller »eget hem», andra åter kunna genom sina förutvarande arbetsgivares försorg vara tillförsäkrade visst årligt understöd, ofta utgående in natura, såsom fri bostad, fri ved, åkertäppa, potatisland etc.

En fråga, som beträffande här ifrågavarande personer av naturliga skäl synnerligen ofta kommer att föreligga till avgörande vid lagens tillämpning, är den, huruvida åtnjutet understöd skall räknas till sådan årsinkomst, för vilken avdrag i pensionstillägg skall ske. Att understöd från kommunen (fattigvård) icke är att räkna såsom någon inkomst för mottagaren, ligger i sakens natur. Beträffande åter åtnjutet understöd från enskilda, torde böra gälla, att, om understödet har karaktären av tillfällig gåva, skall detta icke föranleda avdrag i pensionstillägg. Men om förhållandena däremot äro sådana, att understödet kan under någon längre tid med en viss säkerhet påräknas, bör sådant understöd kunna tagas i betraktande vid årsinkomstens beräkning. Det bör emellertid få bero på pensionsnämnden att, efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall, förfara såsom nämnden anser rätt och billigt. Angående vissa mera ofta förekommande former av understöd vill kommittén dock framhålla några synpunkter, som synts kommittén vara av betydelse vid dessa frågors bedömande.

Enligt fattigvårdsförordningen skall en var, som är arbetsför, försörja sina minderåriga barn. Likaledes skall arbetsför man försörja sin hustru. Dessa fall av försörjningsplikt äro ovillkorliga. Men härutöver åligger föräldrar och barn att i mån av behov å ena och förmåga å andra sidan försörja varandra. Allt vad som på grund av nu nämnd försörjningsplikt utgives hör uppenbarligen till sådana prestationer, vilka icke skola i mottagarens hand betraktas såsom inkomst och således ej heller föranleda avdrag i pensionstillägg.

Men, som bekant, finnes det talrika fall, där medellösa personer hava full eller delvis försörjning hos andra, vilka till dem icke stå i det nära skyldskapsförhållande, att en dylik försörjningsplikt påvilar dem, men som likväl på grund av skyldskap eller band av vänskap eller av andra etiska skäl funnit sig föranlåtna att taga hand om dessa medellösa. Dylika exempel på lämnande av understöd äro kanske talrikast bland de samhällslager, som själva befinna sig i blygsamma ekonomiska omständigheter. Ifrågavarande försörjda böra enligt kommitténs åsikt i regel icke anses såsom ägande inkomst genom försörjningen, utan skola åtnjuta sina pensionstillägg oavkortade, om hinder eljest icke därför möter. Ty det synes uppenbart, att ett motsatt förfarande lätt kunde leda därtill, att de enskilda skulle indraga den därtills utgivna hjälpen för att sålunda bereda mottagaren möjlighet att erhålla full pension. Det förefaller därför i alla avseenden lämpligast att icke genom lagen störande

ingripa i dessa förhållanden, utan i stället likställa dessa former av enskild understödsverksamhet med de fall, då understödet utgår på grund av påvilande försörjningsplikt, och alltså i allmänhet icke vid inkomstens beräkning taga hänsyn till sådan frivilligt lämnad hjälp.

Detta synes böra vara huvudregeln. Fall kunna emellertid tänkas, i vilka en prestation utgår visserligen icke på grund av någon juridiskt bindande förpliktelse för utgivaren, men i allt fall under sådana förhållanden, att mottagaren kan anse sig i viss mån berättigad till utfående av prestationen. Så är förhållandet med pensioner från en mängd enskilda pensionskassor, vilka icke uppstått genom direkta tillskott från medlemmar, utan skapats av arbetsgivare eller egendomsägare för deras arbetare eller underlydande. Dessa kassors tillgångar stå i regel fortfarande under arbetsgivarens, resp. egendomsägarens disposition och ingå såsom en, om ock i bokföringsavseende avskild del av hans förmögenhet. Men då deras avkastning är avsedd för arbetarnas bästa, torde de dock betraktas såsom en med anställningen förknippad förmån, vilken under vissa förut bestämda förutsättningar kan med någorlunda säkerhet räknas och vilken icke är att anse som en nådegåva, utan som en, om ock endast på moraliska grunder vilande rättighet, förvärvad genom en viss tids anställning. I dylika fall, i vilka rent praktiskt taget prestationen utgör ett fast och säkert försörjningsbidrag, bör densamma, enligt kommitténs uppfattning, i regel tagas i beräkning såsom årsinkomst i lagens mening.

Kommittén har framför allt måst beakta, att åtskilliga av de befolkningsgrupper, om vilka här är fråga, särskilt lantbefolkningen, åtnjuta inkomst i form av naturaförmåner. Denna inkomst giver ej sällan en nödtorftig bärgning eller täcker åtminstone i väsentlig mån de dagliga behoven. Då nu syftet med pensioneringen, av kostnadsskäl, icke kunnat sträckas längre än att söka bereda nödtorftig bärgning åt en var, som icke är i stånd att själv förskaffa sig sådan, har kommittén från rätten till pensionstillägg måst undantaga alla dem, som av sin inkomst av naturaförmåner hava full, om än torftig försörjning. I enlighet härmed och i syfte att motverka olägenheterna av en för låg taxering av naturaförmåner samt jämväl för att i någon mån likställa naturaförmåner och kontanter, har kommittén föreslagit, att, där inkomst helt eller delvis utgöres av naturaförmåner, skall iakttagas, att för den, som av inkomsten har full om än torftig försörjning, årsinkomsten ej må uppskattas till lägre belopp än 300 kronor för man och 250 kronor för kvinna och att, där inkomsten ej räcker till full försörjning, årsinkomsten uppskattas till motsvarande lägre belopp, ävensom att årliga värdet av bostad ej må uppskattas till lägre belopp än 50 kronor. Där uppskattningen ej kan ske med ledning av dessa bestämmelser, skall densamma verkställas efter de i orten gällande priser eller efter andra grunder, som finnas tillämpliga.

Att värdet av full försörjning genom naturaförmåner icke må sättas lägre än till 300 kronor resp. 250 kronor har för övrigt sin motsvarighet i bestämmelserna i 6 §, enligt vilka pensionstillägg icke utgår till personer, vilkas årsinkomst uppgår till nämnda belopp.

För att förmånen av bostad ej skall komma att taxeras oproportionerligt lågt, har kommittén, som jämväl härvid haft i sikte kostnadernas begränsning, funnit sig nödsakad att stadga ett *minimibelopp* av 50 kronor för årliga värdet av bostad. Pensionsavdraget enligt 6 § för bostad kommer alltså att utgöra minst 25 kronor.

Vidare torde böra upplysas, att statens besparingskommitté i sitt den 19 februari 1925 avgivna betänkande föreslagit viss *inskränkning* av den s. k.

Statens
besparings-
kommitté.

fria inkomsten vid bestämmande av pensionstilläggs belopp. Kommittén anför härom följande:

Pensionsförsäkringslagens av allmänna medel utgående pensioner äro utmätta efter behovet såsom måttstock, ehuru avvikelser från principen förekomma. Någon annan princip torde väl knappast någonsin varit möjlig i en social invalidförsäkring av sådan omfattning som den svenska. Och än mindre synes ett rikligare tillmätande av pensionstilläggen och understöden vara tänkbart under de ekonomiska konjunkturer, varmed vi nu hava att räkna. Med denna ståndpunkt är det en naturlig konsekvens att beräkna avgiftspensionen som inkomst vid bedömandet av frågan om pensionstillägg. Den uppsamlade avgiftspensionen är en besparing som alla andra, och tvånget vore väl tämligen meningslöst, om det skulle föranleda att staten får offra mera för avgiftsbetalarnas åldersförsörjning än för vilken som helst, vars behov av samhällets hjälp minskas genom att han kan påräkna en viss regelbunden inkomst. Utan denna ändring skulle för övrigt vissa av kommittén föreslagna avgiftsförhöjningar ej medföra någon besparing i utgifterna för pensionstillägg.

Av samma principiella skäl bör även den nuvarande bestämmelsen, att av pensionstagares årsinkomst allenast vad som överstiger 50 kronor skall tagas i betraktande vid pensionstilläggets beräkning, utgå ur lagen, en ändring, som jämväl lär vara motiverad av vissa anmärkta ojämnheter vid pensionsnämndernas uppskattning av sökandenas inkomst.

Yttrande i ärendet från pensionsstyrelsen.

Över motionerna har utskottet, i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver, begärt yttrande av pensionsstyrelsen.

I sitt till utskottet avgivna yttrande har styrelsen anfört följande:

Motion nr 64 i första kammaren.

Motionären hemställer, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning, huruvida och i vilken omfattning understöd från donationer, välgörenhetsfonder och dylikt, som stå under kommunal myndighets förvaltning och av sådan utdelas, icke må medräknas som inkomst vid bestämmandet av pensionstillägg och understöd enligt pensionsförsäkringslagen, ävensom att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Pensionsstyrelsen har vid flera tillfällen haft under behandling frågan, huruvida sådana understöd från donations- och välgörenhetsfonder m. m., som kunna antagas komma en pensionssökande till del under de närmaste åren, under alla omständigheter skola beräknas som inkomst enligt 7 § pensionsförsäkringslagen vid bedömande av rätten till pensionstillägg.¹ Lagens bestämmelser om dylik rätt vila på behovsprincipen: pensionstillägg utgår endast om och i den mån det föreligger ett behov att fylla. Tydligt är, att behovet minskas, ju större understöd från sådan fond den pensionssökande har.

Dylika understöd kunna vara av olika karaktär. Vissa hava stor likhet med fattigvårdsunderstöd, andra icke. Huruvida sådan olikhet kan medföra olika behandling, då det gäller att beräkna inkomst enligt 7 § pensionsförsäkringslagen, är en svårbedömlig och ömtålig fråga. Att här uppdraga en gräns mellan olika fall möter jämväl betydande svårigheter.

Pensionsstyrelsen har på senare tid verkställt ytterligare utredning i ämnet och har för närvarande under övervägande, huruvida och i vad mån understöd

¹ I detta utlåtande inbegripes under uttrycket pensionstillägg jämväl understöd enligt 33 § i pensionsförsäkringslagen.

från fonder och dylikt i större utsträckning än nu kunde undantagas vid inkomstberäkningen.

En lagändring i antydd riktning behöver icke medföra någon mera betydande ökning i pensionskostnaderna, därest begränsning göres i enlighet med vad motionären föreslagit eller på annat lämpligt sätt.

Då man lär kunna förvänta, att en allmän revision av pensionsförsäkringen under närmaste framtiden kommer till stånd och då ifrågavarande spørsmål därvid även torde komma under övervägande, synes det pensionsstyrelsen kunna ifrågasättas, huruvida en särskild framställning om utredning i nu förevarande hänseende kan vara erforderlig.

Motion nr 27 i andra kammaren.

I denna motion föreslås, att riksdagen behagade besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning, i vilken omfattning gratial eller pensioner i naturprodukter eller kontanter till arbetare från arbetsgivare icke må medräknas som inkomst vid bestämmandet av pensionstillägg, ävensom att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen ger anledning.

Den sålunda väckta frågan är av vida större omfattning än den nyss behandlade och har långt gående konsekvenser. En lagändring i motionens syfte skulle innebära ett betydande avsteg från behovsprincipen och medföra avsevärt ökade kostnader för det allmänna för pensionstillägg. En dylik reform skulle ock gå i helt annan riktning än den, statens besparingskommitté i sitt den 19 februari 1925 avgivna betänkande med utredning och förslag angående socialförsäkringens organisation förordat, nämligen att inskränka den s. k. fria inkomsten vid bestämmande av pensionstilläggs belopp.

Pensionsstyrelsen, som mycket ofta har kännning av de praktiska olägenheter, som äro förenade med den nuvarande ordningen, ifrågasätter dock på enahanda skäl, som styrelsen anfört beträffande motionen nr 64 i första kammaren, behövligheten av en särskild begäran om utredning i ämnet.

De önskemål, som framförts i förevarande motioner, äro enligt utskottets mening av det intresse, att frågan i vad mån möjlighet föreligger att tillgodose dem synes böra uppmärksammas. Att nu uttala något omdöme om den utsträckning, vari dessa önskemål kunna förverkligas, synes icke böra ifrågakomma, då man för närvarande icke kan överskåda de konsekvenser av principiell och ekonomisk betydelse, som föranledas av ändringar av nu gällande lag i föreslagen riktning.

Utskottet.

När utskottet förordar, att de i motionerna upptagna frågorna göras till föremål för utredning, förutsätter utskottet — under hänvisning till pensionsstyrelsens yttrande — att en allmän revision av pensionsförsäkringen kommer till stånd inom den närmaste tiden, så snart sjukkassefrågans läge det medger. Vid en dylik allmän revision synas de frågor, varom här är fråga, böra komma under övervägande.

Utskottet får alltså hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t, under förutsättning att en revision av allmän omfattning av pensionsförsäkringen kommer till stånd, måtte i samband därmed låta de frågor, som beröras i förevarande

motioner I:64 och II:27, bliva föremål för en allsidig utredning, ävensom för riksdagen framlägga de förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 11 mars 1927.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Stockenström, Sigfrid Hansson, greve Spens, Frändén**, *Berglund**, *Sundberg** och *Luterkort**;

från andra kammaren: herrar *Öberg**, *Hage, Magnusson* i Skövde, *Ödström**, *Johanson* i Hallagården*, *Holmström* i Stockholm, *Olovson* i Västerås och *Hedvall*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Magnusson* i Skövde.
